

det var jo ogsaa kun „privilegerede“ Vælgere. Men hvorledes er det gaaet saa almindelige Vælgere som Søfolk? Der blev sikret disse Udøvelse af Valgret ved Lov af 13. Maj 1911, men hvor mange af dem har ikke været forhindrede fra at udøve Valgretten paa Grund af den korte Frist.

Det er jo ikke alene os Konservative, der føler os brøstholdne ved den Maade, Sagen jages igennem paa. Mange indenfor Venstre ønsker en anden Grundlov, og der er maaske ikke saa faa af Grundlovsvennerne, der er valgte herind med det Paalæg, at de skal arbejde for at faa Grundloven „lidt bedre“.

Det foreliggende Forslag, der ligesom dets Forgænger gerne skal glide i Folk „i Juni-Grundlovens Aand“, adskiller sig meget stærkt fra denne, baade for Folke- og Landstingets Vedkommende. Ganske i Modstrid med Juni-Grundloven medtager det foreliggende Forslag de unge Aldersklasser fra 25 til 30 Aar, medens al det konservative Præg, som Juni-Grundloven ved Valgbarhedsbestemmelser eller ved at lade Landstinget vælge af de større kommunale Raad søgte at give dette Ting, her i Lovforslaget reduceres til en 35-aarig Aldersgrænse, som endog ikke skal fordres ved de to første Landstingsvalg.

Det er dette Landsting, der skal være „prøvende, overvejende og regulerende“. Det er til dette Landsting, Mindretalsklasserne i Befolkningen herefter skal sætte deres Haab. Under Paaskud af lige Ret indføres et rent og skært Flertalsstyre i begge Rigsdagens Afdelinger. Man vil trøste os med, at nu faar vi Forholdstalsvalg. Ja, der er tidligere givet Tilslutning til Tanken om Forholdstalsvalg, ikke mindst fra radikal Side, men Betingelsen for Tilslutning var, at den privilegerede Valgret til Landstinget faldt bort. Hvorledes bringes denne Tanke nu ud i Livet, efter at den privilegerede Valgret er faldet bort? § 32 er Lovforslagets vidunderligste Kunststykke. Den indeholder vist alt, hvad der har staaet i de mange forskellige Formuleringer af denne Paragraf, vi har set i Tidernes Løb. Men netop derved kan den give Anledning til de mangfoldigste Fortolkninger i Valgloven, og er der noget, der ikke er sikret ved denne Affattelse, er det Forholdstalsvalg. Derom staar der: „Valgene foregaar i Kredse, der fordeles med omtrent samme Størrelse paa Grundlag af Indbyggerantal under Hensyntagen til Vælgertal og Befolkningsstæthed.“ Men for at heller ikke denne Grundlovsbestemmelse, sigtende til at skabe *lige Valg-*

ret, skal virke generende, er det, at man straks bryder Grundloven i samme Øjeblik, man vedtager den, ved samtidig at vedtage en Valglov med de samme ulige store Kredse, vi nu har, og som er den oprindelige Anledning til alle de fremsatte Grundlovsforslag.

Det har været Haab hos mange, at naar det nuværende Landsting skulde afløses af et andet, valgt paa en bredere Basis, skulde der sikres en særlig sagkyndig Repræsentation Plads i det nye Ting. Dette sker ikke i det her forelagte Forslag ved, at de folkevalgte Landstingsmænd vælger 16 andre uden nogen som helst Regler for, hvad der skal kræves af Kvalifikation for disse Mænd, og naar dette er Tilfældet, ligger det nær at vente, at det vil blive de paa Valen faldne, som efter det nye Valg samles op af deres valgte Kolleger. Men hvad vil man da opnaa ved dette særlige Valg? Med denne Udsigt for Øje kunde man lige saa godt lade *Vælgerne* vælge samtlige Landstingsmænd.

Vort Parti vil, saa længe vi evner det, modsætte os dette Forslag — dette Forslag, der skilter med lige Ret, men som bringer os det mest ensidige Flertalsnevælde. Men vi er fremdeles rede til i det kommende Udvalg at medvirke til at finde en Løsning, som vi kan anse for nogenlunde forsvarlig for Landet. Vi vil ikke forøge Antallet af Folketingsvælgere ud over den Fordobling, der finder Sted ved Optagelse af Kvinder og Tyende; vi vil, at der skal gives lige Ret ved Gennemførelsen af et virkeligt Forholdstalsvalg, og med Hensyn til Landstinget er det ikke denne eller hin Valgrets betingelse, heller ikke Skatteydelsen, som er det afgørende for os, men vi vil, at der skal være tilstrækkelig stor Forskel paa Folketingets og Landstingets Sammensætning, at der tilvejebringes Garantier for Mindretallene, og at der sikres Landstinget den størst mulige Sagkundskab.

Jeg skal hermed anbefale Forslaget til videre Fremme i et Udvalg, som jeg vil tillade mig at foreslaa paa et senere Tidspunkt.

Trier: Jeg har ikke meget at føje til, hvad der allerede er udtalt af den ærede første Taler. Disse Sager, som nu foreligger til Behandling her i Landstinget, og som er blevet forelagt i den Form, i hvilken de blev efterladt fra Situationen forud for Valgene, antyder netop, hvorledes Forholdet i Øjeblikket er. Det, der